

Theater-almanach för år 1830. Med en planche. Stockholm, Elméns och Granbergs tryckeri, 1829.

1829

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
 - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
 - *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
 - *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

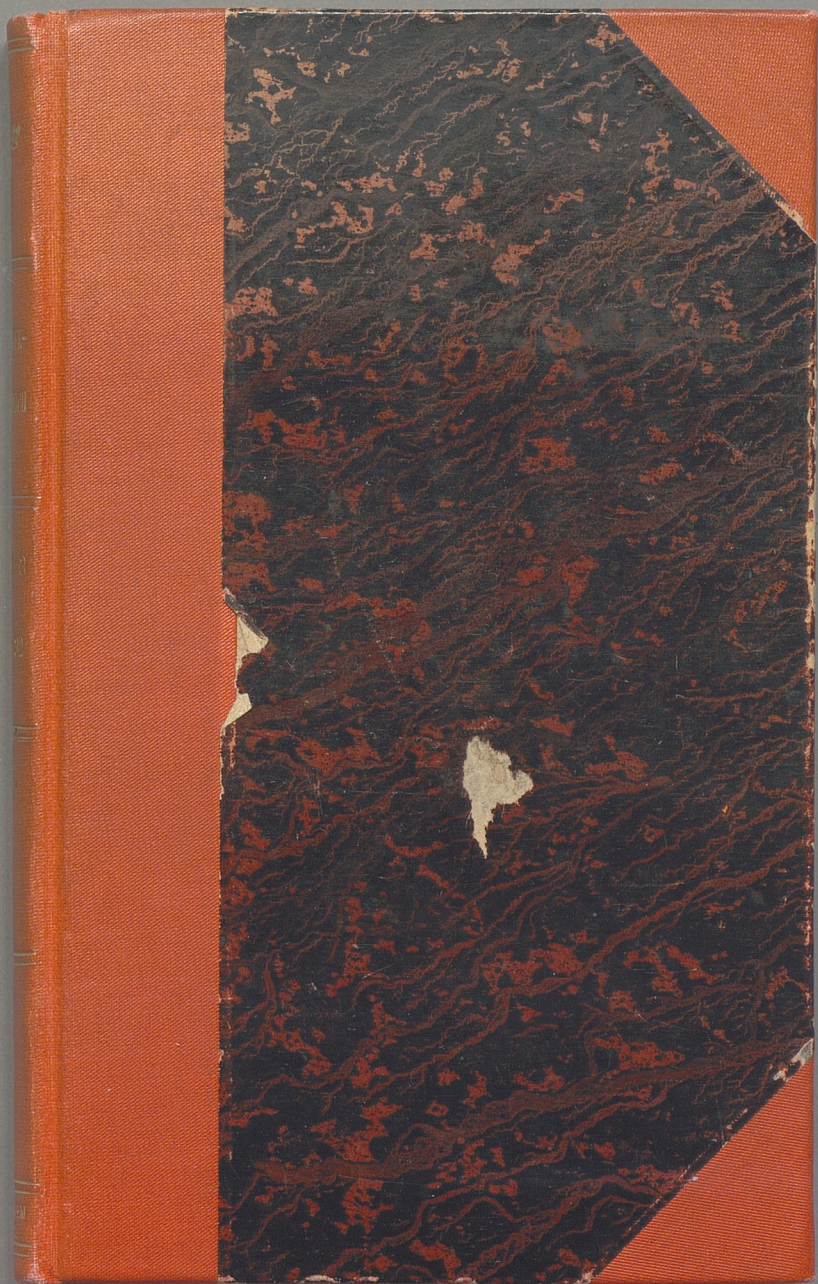
Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

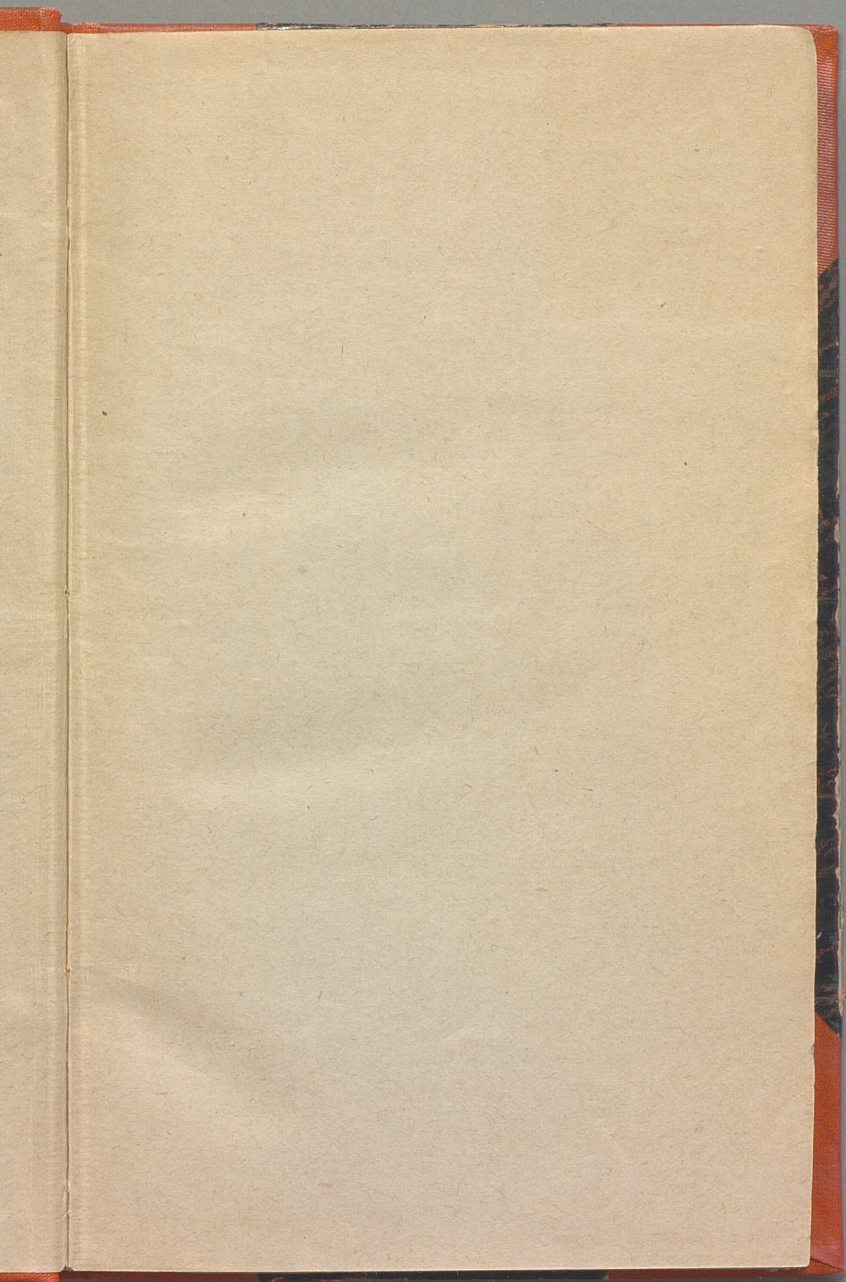

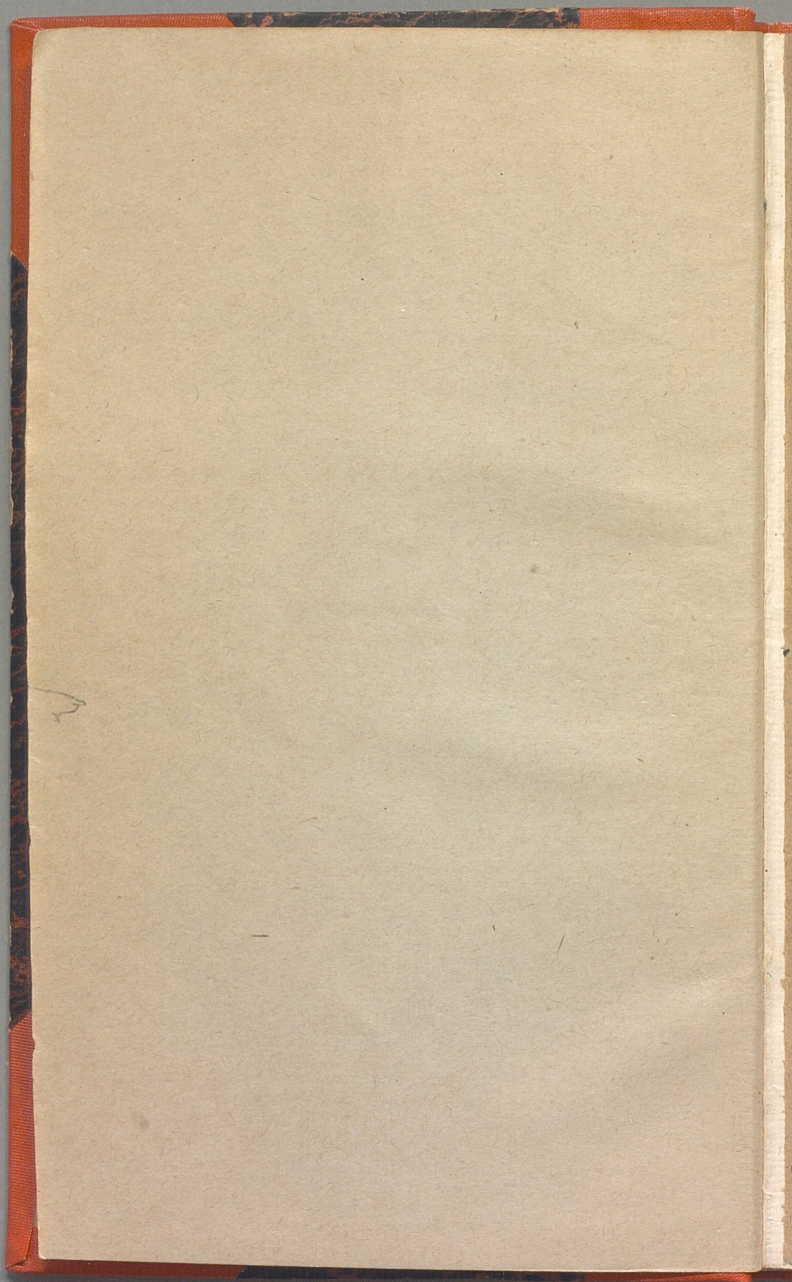
Kungl. Biblioteket
STOCKHOLM

Teat.

Kalend.

Ex. A

THEATER-ALMANACK

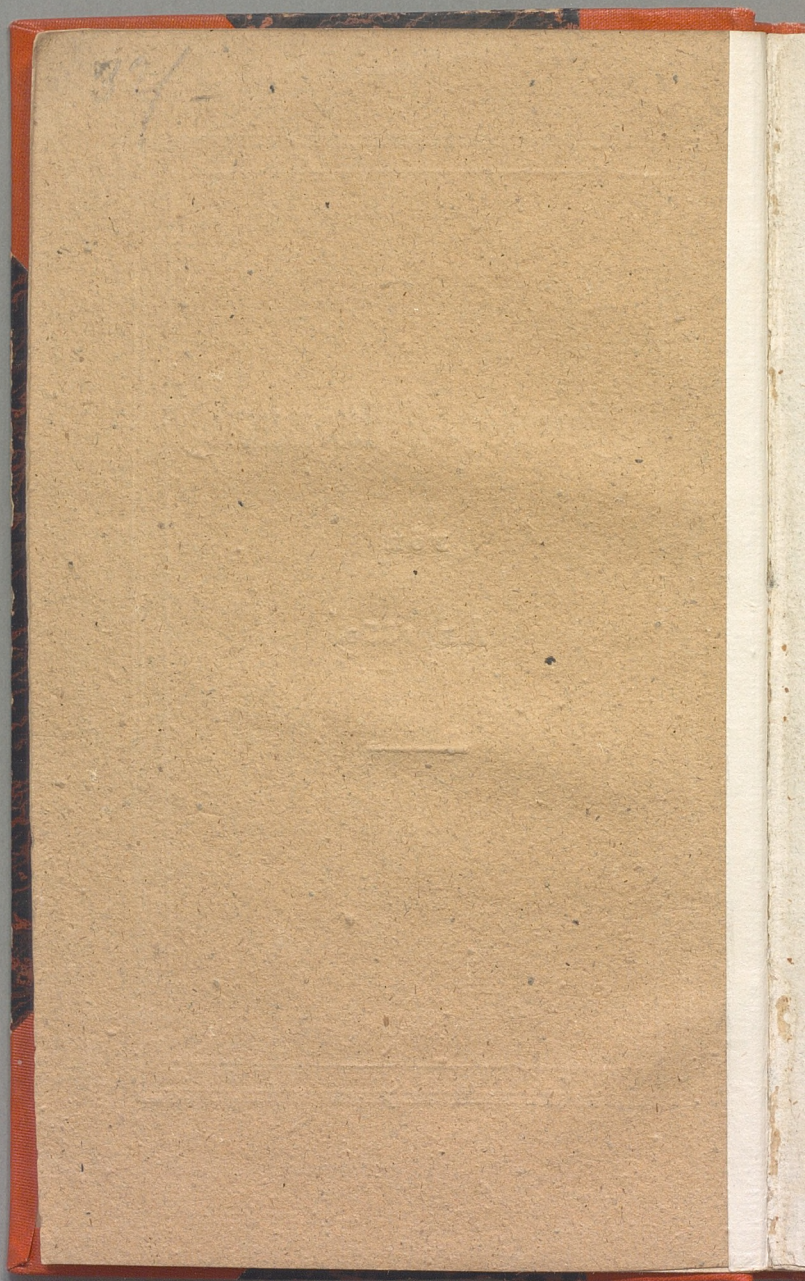
*Teat.
Kalendr.*

Theater-Almanach

FÖR

ÅR 1830!

12. avg.

Theater-Almanach

FÖR

ÅR 1830.

Med en Planche.

STOCKHOLM,

Elméns och Granbergs Tryckeri, 1829.

17

LIBRARY - [illegible]

1881

INNEHÅLL.

	Sid.
D irektionen öfver Kongl. Hof-Kapellet och Spektaklerne	1.
Styresmännen	2.
Aktörs-Staten	2.
Chor-Staten	4.
Ballet-Staten	6.
Dans-Skolan	7.
Orchestern	9.
Informations-Staten	12.
Tjänst-Staten	13.
Kongl. Theaterns Repertoire under sist för- flutna Spel-år	16.
Strödda Utrikes Theater-Nyheter för år 1828	26.
Underrättelser om Theatrarne i Paris för år 1828	33.
Dramaturgiska Fragmenter	52.
Platsernas Pris å Lyriska och Dramatiska Scenerna	65.

INDEX

1	Einleitung
2	Die Natur der Sprache
3	Die Sprache als System
4	Die Sprache als Kultur
5	Die Sprache als Wissenschaft
6	Die Sprache als Kunst
7	Die Sprache als Religion
8	Die Sprache als Philosophie
9	Die Sprache als Politik
10	Die Sprache als Ethik
11	Die Sprache als Ästhetik
12	Die Sprache als Pädagogik
13	Die Sprache als Medizin
14	Die Sprache als Recht
15	Die Sprache als Wirtschaft
16	Die Sprache als Soziologie
17	Die Sprache als Psychologie
18	Die Sprache als Biologie
19	Die Sprache als Geographie
20	Die Sprache als Geschichte
21	Die Sprache als Zukunft

KONGL. MAJ:T

har, igenom Nådigt förordnande, uppdragit Styrelsen af Dess Hof-Kapell och Spektakler åt

Herr Grefve C. PUKÉ, General-Adjutant, Förste Major vid Kongl. Lif-Gardet till Häst, Riddare af Kongl. Svärds-Orden, som *Förste Direktör*.

Och

Herr J. P. TÖRNER, Öfverste och Riddare af Kongl. Vasa-Orden, som *Andre Direktör*.

Styresmän:

Herr G. J. Åbergsson, för Tal-Scenen. (*Hof-Secreter.*)

Herr J. Berwald, för Sång-Scenen. (*Hof-Kapellmästare.*)

Aktörs-Statén.

Aktörer.

Herr L. Hjortsberg (*Hof-Secreter.*)

- Lindström (*Hof-Kamrer.*)

- Berg.

- F. G. Kinmansson.

- Fahlgren.

- Lindman.

- Sevelin.

- C. Preumayr.

- Torsslow.

- Almlöf.

- Sällström.

- L. A. Kinmansson.

- Deland.

- Cederberg.

- Cedervall.

- Wennbom.

Aktriser.

- Fru Åbergsson,
 - Ericsson.
 - Lindström.
 - Sevelin, (*Hof-Sångerska*).
 - Bock,
 M:ll Strömstedt,
 - Widerberg, (*Hof-Sångerska*).
 Fru Almlöf,
 - Wennbom.
 - Sällström.

Hof-Sångerska.

- M:ll J. Wäselius.

Elever.

- Herr Bergée.
 - J. P. Ahman.
 - C. Hjortsberg.
 - Pfeiffer.
 - Svensson.
 - Sjöberg.
 - Tillander,
 - Altin,
 - Sundberg.
 M:ll Lindman,
 - Högqvist.
 - Wickman.

Herr Raphael,
- Westerdal,

Chor-Staten,

Chormästare.

Herr J. F. Wikström,

Bassister.

Herr Sandborg,
- Michal,
- Kilander,
- Norman,
- Hellgren,
- Sjöberg,
- Adler.

Tenorister.

Herr J. Norgren,
- Örtegren,
- Westerberg,
- Öberg,
- A. Norgren.

Herr Cederlund,
- Deléen,

Sopraner.

M:ll Pettersén,
Fru Norman,
M:ll Nyström,
- Wingård,
- Norgren,
- Sundlin,
- Holmberg,
- Enbom,
Fru Hallenberg,

Altister.

Fru Jernberg,
M:ll Gille,
- Sylvander,
- Christoffersson,
Fru Ekeberg,
M:ll Lundqvist,

Ballet-Staten.

Premier-Dansörer,

- Herr Wallqvist,
 - C. Ambrosiani,
 - Selinder.
-

Premier-Dansöser,

- M:ll Daguin,
 - Brunström,
 - Calsenius.
 - Alm,
-

Figuranter,

- Herr Söderman,
 - Fröslund.
 - Sundström.
 - Ek,
 - Silfverberg,
 - Heiligering,
 - Dyberg.
-

Figurantskor.

M:ll Lindgren.
 Fru Mörk.
 M:ll M. Sundlin.
 - Rosengren.
 Fru Kellström.
 M:ll Fägerstedt.
 - Wahlström.
 - Joh. Nystedt.
 - Müller.
 - Moberg.
 - Born.
 - Heiligering.

Dans - Skolan.*Förestånderska.*

Fru Cederberg.

Mans-Elever.

Pettersson.
 Nöyman.
 Görcke.
 Johansson.
 Blomberg.

Österdal.
 Isander.
 Helenius.
 Friberg.
 Lindberg.

Fruentimners-Elever.

Ch. Nystedt.
 Sjöqvist.
 Joh. Bergström.
 Linderfors.
 B. Bergström.
 M. Nystedt.
 Boman.
 Trybom.
 Schultz.
 Dalhberg.
 M. Lindmark.
 C. Lindmark.
 Wallström.
 Wallén.
 Wallenqvist.
 Ek.

Repetitörer.

Herr Norman.
 - Holmström.

Orche-

Orchestern,

Hof-Kapellmästare.

Herr Joh. Berwald.

Concert-Mästare.

Herr J. A. Beer.

*1:sta Violiner.*Herr Aug. Berwald. (*Orchester-anförare
vid Tal-Scenen.*)

- Hildebrand.
- Letin.
- Pacius.
- Randel.
- Elvers.

*2:dra Violiner.*Herr Braunstein. (*Orchester-anförare
vid Tal-Scenen.*)

- Romin.
- Feron.
- Norman.
- J. D. Müller, d. y.

Alt-Violiner.

- Herr Salomon.
 - Schwartz.
 - Löfgren.
 - Holmström.

Violonceller.

- Herr Megelin.
 - C. Preumayr.
 - Gehrman.
 - Westerberg.
 - Torsell.

Contra-Baser.

- Herr Süßmilch.
 - J. D. Müller, d. ä.
 - Winter.

Clarinetter.

- Herr Crusell. (*Direktör.*)
 - Fabian.
 - Fiebelkorn.

Oboër.

- Herr Braun (*Direktör.*)
 - Aug. Gelhaar,

Flöjter.

Herr Appelberg.

- Ebeling.

- Bock.

- Pettersén.

Valdhorn.

Herr Hirschfeld (*Direktör.*)

- Schunke.

- Taxel.

- Anton.

- Gurtler.

Fagotter.

Herr Fr. Preumayr. (*Direktör.*)

- Wiedeman.

- Hellman.

Basun.

Herr C. Möller.

Trompeter.

Herr Granberg.

- Köhler.

- Carlbaum.

Pukor.

Herr Malmsjö.

Accompagnatör.

Herr Wennbom.

Bibliothekarie.

Herr de Villeneuve.

Kapelldrängar.

Malmström.

Englund.

Informations-Staten.*Sångmästare.*Herr C. M. Crælius (*Hof-Secreter.*)*Instruktör för Eleverne..*Hr G. J. Åbergsson (*Hof-Secreter.*)

Tjenst-Staten.

Läkare-Vården.

Herr M. af Pontin. (*Kongl. Lif-Medicus.*
R. W. O.)

Kantzliet och Kassa-Kontoret.

<i>Kamrer och Kassör.</i>	Herr J. E. Norbeck.
<i>Cantzlistas</i>	Herr C. G. Törner.
<i>Biljett-Receveuse.</i>	Fru Fordring.
<i>D:o</i>	M:ll Hahne.
<i>Biljett-Tryckare.</i>	M:ll Fjellström.
<i>Affischör.</i>	Bergman.

Klädes- och Attribut-Magazinet.

<i>Magasins-Förvaltare.</i>	Herr O. L. Bærendtz.
<i>D:o</i>	Herr U. E. Mannerhjerta.
<i>Förestånderska för</i>	
<i>Tvätt-Magazinet.</i>	Fru M. A. Hahne.
<i>MagasinsVaktmästare.</i>	Ekholtz.
<i>D:o</i>	Vadström.
<i>Magasins-Betjent.</i>	Hultman.

Maschineri och Dekorationer.

Machinist. Herr Zelander. (*Conduktör.*)
Dekorations-Målare. Herr Giehr.

Eklärering.

Eklärös. Fru Berger.

Souflörer.

Herr Svensson. (*Aktörs-Elev.*)
 - Enbom. (*Commissarie.*)
 - Wessling.

Perukmakare.

Herr Ahlgren.

Urställare.

Herr S. Svensson.

TheaterVaktmästare.

Z. Forssell.
 Ryling.

Frischman.

Berglund.

Ordonancer.

Nyberg.

Edholm.

Ström.

C. G. Forssell.

Städerskor.

Wahlberg.

Westerberg.

Norberg.

Kongl. Theaterns Repertoire under sistförflut-
na Spel-år, börjadt med den 14 Septemb.
1828, och slutadt med den 5 Juni 1829.

	Represent. un- der Spel-året,	Årtal af 1:sta Represent.	
Sång-Pjeser.			Auctor. Compositör.
A fbrutna Koncerten, (den), Kom. med Sång i 1 Akt	1	1823	Berton:
Aline, Drottning af Gol- conda, Skådespel med Sång i 3 Akter, jemte Di- vertissement af Deland.	3	1811	efter Boufflers, Berton:
Begge Arrestanterne (de), Kom. med Sång i 1 Akt.	2	1821	Marsollier, Dalayrac:
Barberaren i Sevilla, Opera- Komik i 4 Akter	1	1825	efter Beaumarchais, Rossini:
Califen i Bagdad, Kom. med Sång i 1 Akt	2	1808	St. Juste, Boyeldieu:
Don Juan, Skådespel med Sång i 2 Akter	2	1813	Rochlitz efter Molière.
En Egendom till salu, Kom. med Sång i 1 Akt	2	1808	A. Duval, Dalayrac.
Föregifna Skatten (den:) eller vakta Er att lyss vid dörren, Kom. med Sång i 1 Akt	3	1805	Hoffman: Mehul,
Figaros Bröllopp, Opera- Komik i 4 Akter	1	1821	efter Baumarchais, Mozart.
Friskyttan, Skådespel med Sång i 3 Akter	4	1823	Fr. Kind, C. v. Weber:
Fiska-			

	Represent. un- der Spel-året.	Artal af 1:sta Represent.	Auctor. Compositör.
<i>Sång-Pjeser.</i>			
Fiskaren, Skådespel med Sång i 2 Akter och Di- vertissement af Deland	3	1798	Imit. af C. Nordfors. Bruni.
Förmenta Prinsen (den), Kom. med Sång i 2 Ak- ter	1	1807	W. Müller.
Ferdinand Cortéz, Stor Opera i 3 Akter	4	1826	Jouy. Spontini.
Gifta Ungkarlarne (de), Kom. med Sång i 1 Akt	2	1812	Berton.
Hvita Fruen på Slottet A- venel, Opera-Comik i 3 Akter	4	1827	Scribe. Boieldieu.
Hemligheden, Kom. med Sång i 1 Akt	2	1800	Hoffman. Solié.
Herrman von Unna, Dram i 5 Akter, med Chorer och Ballett (den senare af Ledet)	3	1817	Grefve A. F. Sköldebrand. Vogler.
Intrigen i fönstren, Kom. med Sång i 1 Akt	2	1807	Nicolo Isouard.
Iphigenie den andra, eller Grekiska Historien, Pa- rodi med Sång och Dans i 3 Akter	5	1800	Imit. af Envallsson. (Arrangerad Musik.)
Jenny Mortimer, eller Röt- vare-Bandet i Skottiska Bergen, Skådespel med Chorer och Dans i 3 Akter	4	1817	Du Puy och C. Braun.
Jessonda, Opera i 3 Ak- ter	2	1826	Gehe. L. Spohr.
Lilla Slafvinnan (den), Skådespel blandadt med			

Repræsent. under Spæl-året.	Artaf i 1:sta Repræsent.	Artaf i 1:sta Repræsent.	Auctor. Compositör.
			<i>Sång-Pjeser.</i>
			Sång och Dans i 3 Akter
2	1824	eft. Guilbert-Pixéricourt, Crusell.	Löjliga Mötena (de), Burlesk Kom. med Sång i 1 Akt
1	1814	Hoffman, Nicolo Isouard,	Målaren och Modellerna, Kom. med Sång i 2 Akt.
4	1811	Bouilly, Méhul.	Min Tante Aurore, Kom. med Sång i 2 Akter
1	1813	Longchamp, Boieldieu,	Nya Egendoms - Herrn, (den), Kom. med Sång i 2 Akter
1	1818	St. Juste, Boieldieu,	Nunnorna, Kom. med Sång i 2 Akter *)
1	1801	Picard, Devienne,	Ondsinta hustrun, Kom. med Sång i 1 Akt.
2	1808	Arrangerad Musik af J. B. Struve,	Ox-Menuetten, Kom. med Sång i 1 Akt
1	1826	G.v. Hoffman, v. Seyfried, efter Haydns Compos.	Preciosa, Skådespel med chorer och Dans i 4 Akter
6	1824	C. M. von Weber, med tillæg af J. F. Berwald.	(Balletterne af Ambrosiani d. ä.)
			Romeo och Juliette, Skådespel med Sång i 3 Akter
2	1815	Imit, efter Shakspeare, Steibelt.	Romancen, Komedi med Sång i 1 Akt
2	1829	Loraux, Berton,	Snöfallet eller den nya Eginhard, Opera i 4 Akter
2	1825	Scribe och Delavigne, Auber,	

*) Förut uppförd på Comiska eller Stenborgs Theater.

Represen. under Spel-året.	Årtal af i:sta Represen.	Auctor. Compositör.
<i>Sång-Pjeser.</i>		<i>Auctor. Compositör.</i>
1	1801	Envallsson. (Arrangerad Musik.)
2	1805	Hoffman. Dalayrac.
1	1806	efter D'Arnaud. Paer.
1	1816	Marsollier. Dalayrac.
3	1812	Schikaneder, Mozart.
3	1803	Hallman. (Arrangerad Musik.)
1	1800	C. Nordfors, O. Ahlström m. fl.
7	1828	eft. Marmontel, L. Spohr.

<i>Tal-Pjeser.</i>	Repræsent, under Spæl-året	Aartal af I'sta Represent,	<i>Auctor.</i>
August och Theodor, eller de begge Kammar-Pagerne, Kom. i 2 Akter	2	1794	<i>Dezédés.</i>
Antonia eller Milano och Grenoble, Skådespel i 3 Akter	8	1829	
Brodertvisten eller förlikningen, Dram i 5 Akter	2	1801	A. von Kotzebue.
Blykamrarna i Venedig, Dram i 3 Akter	2	1826	F. Greife von Riesch.
Bröderne Philibert, Kom. i 3 Akter	1	1818	Picard.
Bildhuggaren eller den sällsynta hustrun, Kom. i 2 Akter	1	1797	M ^{me} de Beannoir.
Bref-Intrigen, Kom. i 5 Akter på Vers	1	1812	Fabre d'Eglantine, Öfvers. af Remmer.
Bröllops-Gåfvan, Kom. i 5 Akter	1	1801	Iffland.
Begge Svartsjuka (de), Kom. i 1 Akt	1	1820	Vial.
Czar Peter, Skeppstimmerman i Holland, Kom. i 3 Akter med Diver-tissement af Dans	1	1819	
Canarie-Fogeln, Kom. i 1 Akt	2	1828	
Carolus Magnus, eller Spektaklet i Kråkvinkel, Farce i 3 Akter.	2	1821	A. von Kotzebue.
Crispin Medicus, Kom. i 3 Akter	3	1800	Dauteroche.

<i>Tal-Pjeser.</i>	Represant, under Spel-tret.	Årtal af 1:sta Represant.	<i>Auctor.</i>
Charlatanerne, Kom. i 3 Akter	1	1800	Pigault-Le-Brun.
Cesars död, Tragedi på Vers i 3 Akter	3	1829	Voltaire.
Den Döfve, Kom. i 3 Akter	1	1800	Desforges.
Epigrammet, Dram i 4 Akter	2	1802	A. von Kotzebue.
Eugénie, Dram i 5 Akter, med EntreActs Scener*)	1	1823	Caron de Beaumarchais.
Engelbrekt, Tragedi på orimrad Vers i 4 Akter	2	1820	Frih. G. F. Åkerhjelm.
Falkland eller Samvetet, Dram i 5 Akter	2		Laya.
Fredric och Christin, Kom. i 1 Akt	2	1828	
Frontin, gift Ungkarl, Kom. i 1 Akt	3	1822	Scribe och Mélesville.
Föregifne Döde (den), Kom. i 3 Akter på Vers	2	1828	Andrieux
Första Mötet, Kom. i 2 Akter	1	1828	Öfvers. af Remmer. Scribe och Mélesville.
Första Kärleken (den), eller Barndomens minnen, Kom. i 1 Akt	1		Scribe.
Grefvarne Klingsberg, Kom. i 4 Akter	2	1805	A. von Kotzebue.
Gråa Mannen (den), Kom. i 3 Akter	6	1829	D'Aubigni och Poujot.
Hittebarnet och Mördaren, Dram i 3 Akter	1	1820	

*) Förut uppförd på Stenborgs Theater.

<i>Tal-Pjeser.</i>	Repräsent. under Spelåret.	Årtal af 1:sta Repräsent.	<i>Auctor.</i>
Häftiga Friaren (den), Kom. på Vers i 3 Akter	1	1817	Monvell, Öfversättning af H. A. Kullberg
Hand-Secretern och Kocken, Kom. i 1 Akt	2	1826	Scribe och Mélesville.
Hamlet, Prins af Danmark, Sorgespel i 5 Akter	2	1819	Shakspeare.
Hartford och Sally, Dram i 4 Akter	2	1814	Zschokke.
Juden, Dram i 5 Akter	1	1800	Cumberland.
Johanna af Montfaucou, Dramatiserad Historie			
Målning i 5 Akter	2	1802	A. von Kotzebue.
Korstararne, Skådespel i 5 Akter	4	1804	A. von Kotzebue.
Konstmakaren, Kom. i 3 Akter	3	1800	A. von Kotzebue.
Landt-Pretn i Wakefield, Dram i 5 Akter	1	1795	efter Goldsmith;
Michael Cervantes Porträt, Kom. i 3 Akter	2	1807	Dieulafoy.
Mahomet eller Fanatismen, Tragedi i 5 Akter	4	1804	Voltaire, Öfversättning af Vallerius
Marton och Frontin, Kom. i 1 Akt	1	1822	M. Dubois.
Nummer 777, eller Lotteri på fast Egendom, Kom. i 1 Akt	4	1825	efter Lebrun.
Othello eller Mohren i Venedig, Skådespel i 5 Akter	2	1827	Shakspeare, Öfversättning af Nicander.
Osynliga Bröderne (de), Skådespel i 3 Akter	4	1828	Mélesville.

<i>Tal-Pjeser.</i>	Represent. under Spel-året,	Arital af I:sta Represent.	<i>Auctor.</i>
Öförtänkta Vadet (det), Kom. i 1 Akt	3	1793	Sedaine.
Pådiktade Galenskapen (den), Kom. i 2 Akter	1	1822	Charlemagne.
Passionen och Förnuftet, Kom. i 2 Akter	1	1827	Scribe och Varner.
Porträttet, Kom. i 1 Akt på Vers	3	1827	A. v. Kotzebue; fri Öfvers. af J. L. Abergsson.
Quarantänen, Komedi i 1 Akt	2	1827	Scribe och Mazeres.
Redlighetens seger öfver Förtalet, Dram i 5 Akt.	1	1807	A. von Kotzebue.
Shakspeare Kär, Kom. i 1 Akt	2	1825	Alex. Duval.
Sedesamma, (den), eller Fruntimmerna sins emellan, Kom. i 1 Akt	1	1826	Eman. Dupaty.
Sannjugaren, Komedi i 1 Akt	4	1828	Scribe och Melésville.
Småstals - Fruntimmerna, Kom. i 1 Akt	1	1802	Molière.
Silkes-Stegen, Kom. i 1 Akt	6	1828	
Spelaren, Kom. på Vers i 5 Akter	2	1793	Regnard. Öfversättning af P. Rudin.
Sulioterna eller Sulis öfvergång, Historiskt Skådespel i 3 Akter	1	1827	P. A. Wallmark.
Skeppsbrottet, eller Arfvingarne, Kom. i 1 Akt	1	1801	von Steigentesch.
Svante Sture och Märta Lejonhufvud, Dram i 5 Akter	2	1812	Granberg.

<i>Tal-Pjeser.</i>	Repräsent, under Spel-året,	Årtal af 1:sta Repräsent.	<i>Auctor.</i>
Sylla, Tragedi i 5 Akter	2	1828	E. Jouy.
Skottländskan eller Kaffe- huset i London, Kom. i 5 Akter *)	1	1827	Voltaire.
Trå Engelsmän, Kom. i 3 Akter	1	1825	Merville.
Therése eller den fader- och moderlösa flickan från Geneve, Dram i 3 Akter	2	1822	Castelli, efter Victor.
Testamentet, Dram i 1 Akt	3	1808	A. von Kotzebue.
Universal-Ärfvingen, Kom. på Vers i 5 Akter	1	1825	Regnard, Öfversättning af H. A. Kullberg.
Unga gifta Mannen (den), Kom. i 3 Akter	4	1828	Mazères.
Vest - Indiefararen eller Dygdens belöning, Dram i 3 Akter	1	1799	Mercier.
Virginia, Tragedi i 5 Ak- ter	1	1803	Af Leopold.
Vårdshuset, eller det lyck- liga äfventyret, Kom. i 1 Akt	1	1819	Desaugiers och Gentil.

*) Förut uppförd på Stenborgska Theatern.

Balletter.

<i>Balletter.</i>	Represent. ut- der Spel-året.	<i>Auctor.</i>
Den nya Narcisse (1 Akt) . .	2	Taglioni.
La fille mal gardée (2 Akter)	2	d'Anberval.
En Komisk Ballett (1 Akt) .	4	Deland.
Les Marchandes de Modes (1 Akt)	2	Marcadet.
La famille des Innocens (1 Akt)	2	Duport.
Jenny, eller Engelska inbrottet i Skottland (3 Akter) . .	2	Aumer.
Maskeraden (3 Akter) . . .	3	Ledet.
Figaro, eller Barberaren i Se- villa (3 Akter)	2	Duport.
Kärleken och Gracerna (1 Akt)	2	Carey.

*Strödda Utrikes Theater-Nyheter
för år 1828.*

Under loppet af detta år ha på Franska Theatrarne blifvit uppförde arbeten af 120 Författare. Hrr Scribe, Brazier, Ferdinand de Ville-neuve och Benjamin Antier, ha varit de fruktbaraste; de räkna 9 arbeten hvardera. Efter dem i ordningen komma Hrr Depeuty, Dartois och Théaulon.

Antalet af nya Pjeser, som under året blifvit gifna, uppgår till 165. (För år 1827 räknade man 192).

Ett särdeles missöde träffade Theatrarne i Paris under en del af året. Trenne deraf voro på en gång tillslutne, neml. Opéra Comique, Opéra-déon och Porte St. Martin; det oaktadt hade de öfrige endast svaga recetter; hösten godtjorde likväl sommarens förluster.

Odéon, som var tillsluten under 2 månader och 20 dagar, öppnades åter för allmänheten. Hr Lemetheyer, hvilken i Direktionen efterträdde Hr Sauvage, har från sin Repertoir utslutit större Operor, emedan de föranledde till för höga omkostnader, och gifver i dess ställe Pjeser blandade med kupletter.

Romantiska genren, som utan framgång försökt på Odéon med Amy-Robsart, har mera lyckats på Theater-Français genom att stödja sig på klassiken. Olga är en slags förening af båda Skolorna.

Parisiska Theatrarnes recetter för år 1827, uppgingo till 6 Millioner Francs.

En Melodram under titel: La Bataille de Pultava, blef i Bordeaux förbuden, emedan den Aktör, som utförde Carl XII:s roll, bar en grå kappas, hvilken gaf honom någon likhet med Napoleon.

Brunswickska Theatern i London, hvars byggnad sedan åtta dagar varit fullbordad, ned-

rasade den 28 Februarii under ett förfärligt brak, En repetition egde rum vid detta olyckliga tillfälle. Sju personer förlorade dervid lifvet, och 13 blefvo illa sårade. Bland de olyckliga offeren räknar man en Mistriss Rushel, som förut var medlem af Engelska Theatern i Paris.

Theatern Sutura i Turin, uppbrann natten emellan den 21 och 22 Februari; endast murarne qvarstodo. En Theatervakt och ett barn blefvo lägornas rof.

En Aktör i Cassel vid namn Sistor, som den 1 Mars spelade Bartholo i Figaros Bröllopp, afskar sig halsen med en rakknif i samma ögonblick som han åter inträdde i foyéen. En annan Aktör intog genast hans plats, och publiken erfor icke händelsen förrän efter slutadt Spektakel.

Den 12 April under Representationen på Mme Saquis Theater i Paris, sköt sig med Pistol en person, som tagit plats på Parterren. Han dog i ögonblicket.

Den 13 April då man på Odéon skulle uppföra Richard Lejonhjerter, tillkännagafs i

samma ögonblick, som Pjesen borde taga sin början, att aktören Lecomte icke ville spela Blondels roll. En annan Pjes blef erbjuden. Allmänheten nekade — buller uppstod. Hvad var att göra? Souffören tillbjöd sig läsa den blinda Trubadurens roll. Man antar det, och Remplacenten uppfyller berömligen sitt välvilliga åtagande. Den närvarande Polis-Kommissarien underrättade emellertid Publiken, att Hr Lecomte oförtöfvadt skulle komma att spela Blondels inför Polisen

Den 16 i samma månad, vid franska truppens sista representation i London, krönte de spelande högtidligen en bröstbild af Författaren till Tartuffe. Man sjöng dervid kuppletter, hvaraf en så slutades:

”Ou Shakspeare a reçu le jour
On devait admirer Molière.”

Under det Hr Berton på en resa befann sig i Toulouse, gaf man en representation af Montano och Stephanie, hvilken författaren med sin familj bivistade i Märens loge. Vid Pjesens slut nedsänkte sig en krona på den berömde kompositörens hufvud, och följande dagen öfverlemnades honom en bukett i Theaterns foyer.

Direktionen öfver Vaudeville-Theatern, missnöjd med Fruntimmer-chorens försummelser, hade fördubblat pligtpenningarne; men dessa damer förklarade sig icke mera vilja uppträda på denna Theater, och låto endast af vördnad för Publikken beqväna sig att spela samma afton.

Hr Caraffa har i Journalerna tillkännagifvit, att Musiken till 1:sta och 2:dra Aktens finaler i Operetten *La Violette* voro af Hr Leborne. Han hade afvaktat de första Representationerne, innan han ansåg sig böra göra denna förklaring, för att hellre låta sin unge medarbetare dela sin lycka, än sitt möjliga missöde.

M:ll Smithson, hvars utmärkta talang man i Frankrike rättvisat, har till en af sina vänner skrivit ett bref, som i *Times* varit infördt under den 11 Oktober. Vi anföra deraf hvad som uttrycker denna unga Skådespelerskas lifliga erkänsla för det land, som vetat uppmuntra hennes lyckliga anlag.

Paris den 6 Oktober.

"Jag tror mig böra förklara skälen till min vägran af Hr Kembles smickrande förslag, som erbjudit mig 20 Guinéer för hvarje afton under 20 Representationer. London skall för mig all-

tid blifva England, och jag skall i Frankrike måhända icke alltid återfinna ett tillfälle så gynnande som det närvarande, att der låta Engelska Dramatiken vinna bifall. Man har i allmänhet hos oss ganska orättvisa fördomar emot Parisiska PUBLIKEN. En smak som danat Artister, sådane som Talma, M:ll Mars och M:me Pasta, kan icke med skäl föraktas. Troligen återkommer jag icke till London förr än om ett år, och jag bekänner mig uppriktigt ega tillgifvenhet för ett land, dit jag kommit utan att ens känna dess språk, och der mina bemödanden varit med välvilja bemötte. Jag beträder här en jord, som, om jag så vågar uttrycka mig, upplifvat en talang, hvilken mitt eget land låtit vantrifvas i skuggan."

Den nöd, som råder i Spanien, har icke försvagat folkets passion för skådespel. Ett bref från Tolosa innehåller följande:

"I Landsorterna råder penningnöd; men lifsmedel finnas i öfverflöd, och allmänheten har håg för nöjen. Vi ha aldrig haft sådan mängd af Spektakler. I brist af att kunna betala entréen med penningar, betalar man med lifsmedel. En loge-biljett kostar 2 marker kött, en Orchester-plats $\frac{3}{2}$ mark. Man har inträde på Parterren emot fisk, sallad, kol, rofvor etc. På sådant sätt kunna Skådespelarne lefva, och folket roar sig utan att tänka på framtiden.

En bedröflig händelse har egt rum på Theatern i Brescia uti Italien. Till det yttersta tryckt af husliga bekymmer hade Souffören fattat det beslut, att afhända sig lifvet; men han ville dö på ärans fält, i sin lucka. En afton (man gaf La Gazza Ladra) intar han, försedd med en pistol, sin vanliga plats. Han afvaktar den hvirfvel af pukorna, som i början af Ouverturen förekommer; hvilken skulle vara signalen. Kapellmästarens trenne taktslag äro hörde: pukorna begynna, den olyckliga Souffören upplyfter sin arm, men minnet af hans barn betar honom modet, handen darrar, han ville hejda aftryckningen — det är för sent; den dödande kulan har redan träffat Orchester-anföraren, som blödande nedfaller.

En Aktör i Stuttgart, som ansågs vara fattig, dog på en vind, der man fann undangömda 72,000 Gyllen och en betydlig mängd arbetadt silfver.

Underrättelser om Theatrarne i Paris
 för 1828.

Académie Royal de Musique.

Theater-Salongen rymmer 1937 Personer.

Representationerne ega rum: Måndag, Onsdag
 och Fredag hvarje vecka.

Fr. Cent.

Priset på Första Platsen . . . 10. —
 Parterren och sista Platsen . . . 3. 60.

Öfverstyrelsen föres af Baron de la Bouil-
 lerie och Vicomte de la Rochefoucauld. — Ad-
 ministrationen utgöres af 1 Direktör, 1 Sekreter,
 1 Regissör, 1 Kassör, 1 Bureau-Chef, 1 Kamrer
 och 8 Diverse Kantzlistor och Kontorister.

Första Sångmästare Hr Herold.

Sång-Personalen, inberäknadt Remplacenter och
 Doubblerande, utgör ett antal af 19 Personer;
 deribland intaga Hr Nourrit och Fru Cinti-Da-
 moreau främsta rummen. SångChoren består af
 53 Personer, hvaraf 24 Mans- och 29 Fruntim-
 mers-röster.

Ballett-Mästare Hr Albert.

Do Aumer.

Premier-Dansörer och Dansöser, inberäknadt
Remplacenter och Doublerande utgöra 29 Perso-
ner. — Mans-Balletten 27. — Fruntimmers-Bal-
letten 29 eller tillsammans 56 Personer.

Lärare vid Dans-Skolan H:rr Coulon, Ve-
stris, Maze.

Orchestern.

Capellmästare H:rr Habeneck, Valentino.

12 Första Violiner, hvaraf Hr Baillot An-
förare.

11 Andra Violiner.

8 Alt-Violiner.

10 Violonceller.

8 Kontrabaser.

3 Oboër.

4 Flöjter.

3 Clarinetter.

4 Valtdhorn.

3 Fagotter.

2 Trompeter.

3 Basuner.

1 Pukslagare.

Summa 72 Personer.

Repertoire under loppet af Spel-året.

Operor. Aladin. (Nicolo och Benincori.)
Bayadères (les) (Catel.) Caravane de Caire. (la)

(Gretry). Comte Ory. (le) (Rossini). Danaïdes (les) (Saliéri). Ferdinand Cortés. (Spontini). Iphigenie en Tauride. (Gluck.) Moise. (Rossini.) Muette de Portici (la). (Auber.) Oedipe à Colonne. (Sacchini.) Orphée. (Gluck). Rossignol. (le). (Lebrun). Siège de Corinthe. (Rossini.) Vestale (la). (Spontini.)

Balletter.

Astolphe et Joconde. Cendrillon. Clari. Epreuve Villageoise (la). Fille mal gardée (la). Lydie. Mars et Venus. Nina. Pages du Duc de Vendome (les). Somnambule (la).

Theatre Français.

(1522 Personer.)

	Fr.	Cent.
Första Platsen	6.	60.
Sista d:o	1.	80.

ÖfverStyrelsen den samma som vid Kongl. Operan, jemte Baron Tailor, Kongl. Kommissarie, samt en Styresman för Scenen och en Regissör.

Societärer 30, hvaraf 15 af hvardera könet. Hr Armand och M:ll Mars intaga deraf främsta rummen. Administrationen utgöres af 6 Societärer, jemte trenne adjungerade Ledamöter, samt en Kassör och tvänne Sekreterare.

Nya Pjeser, som under Spel-året blifvit gifne.

Mariage d'Argent, Kom. i 5 Akter af Scribe. (Framgången af denna Pjes, som första dagen omtvistades, var fullkomlig vid påföljande representation.)

Racine, Kom. på Vers i 1 Akt af Brizeux och Budoni. (Framgång.)

La mort du Tibere, Tragedi på vers i 5 Akter af Lucien Arnault fils. (Framgång.)

La Princesse Aurélie, Kom. på vers i 5 Akter af Delavigne. (Första representationen rönt motstånd; sedermera har Pjesen vunnit.)

Elisabeth de France, Tragedi på vers i 5 Akter, af Soumet. (Odeladt bifall.)

Jamais a propos, Kom. i 3 Akter af P... och E... (Pjesen föll.)

L'Ecole de la Jeunesse, Kom. på vers i 5 Akter, af Draparnaud. (Pjesen föll.)

Olga, ou l'Orpheline Moscovite, Tragedi på vers i 5 Akter af Ancelot. (Framgång.)

Walstein, Tragedi på vers i 5 Akter, af Liadières. (Denna imitation efter Schiller har fullkomligen lyckats.)

Les Intrigues de Cour, Kom. på vers i 5 Akter af Jouy. (Tvetydig framgång.)

La Duchesse et le Page, Kom. i 3 Akter af Béraud. (Framgången något bestridd.)

Opera-Comique.

(1720 Personer.)

	Fr. Cent.
Första Platsen	6. 60.
Sista D:o	1. 65.

Directionen.

Hr Ducis. Privilegerad Direktör.

Regien, inberäknadt Sekreterare, Kassör och Kontorister, består af 9 personer.

Aktörer 16 personer.

Aktriser 12 d:o.

De första deraf i ordningen äro Hr Huet och Fru Desbrosses.

Mans-choren 34 personer.

Fruentimmers-choren 21 d:o.

Chef för Orchestern. Hr Cremont.

1:sta Violiner 11.

2:dra d:o 12.

Alt-Violiner 5.

Violonceller 8.

Kontra-Baser 8.

(Blås-Instrumenter som vanligt).

Nya Pjeser, som under Spel-året blifvit gifna.

Mazaniello, ou le Pecheur Napolitain, Opera i 4 Akter, orden af Moreau och La Fortelle, Musiken af Caraffa. (Framgång.)

Le Prisonnier d'Etat, Opera-Comique i 1 Akt, af framl. Cuvelier; Musiken af B... Denna Pjes gafs 1803 på Theatern Porte St. Martin, under Titel: l'Officier Cosaque. Några förändringar ha nu egt rum. (Framgången bestridd.)

Le Camp du drap d'or, Opera i 3 Akter, af anonyma författare och Compositörer. (De vunno icke publikens ynnest.)

Le Mariage à l'anglaise, Opera-Comique i 1 Akt af Vial och Justin Gensoul; Musiken af Frédéric Kreubé. (Framgång.)

Les Rencontres ou le même Roman, Opera-Comique i 3 Akter, af Vial och Melésville; Musiken af Lemierre de Corvey och Cairuffo. (Framgången bestriddes.)

La Violette, Opera-Comique i 3 Akter, Orden af Planard, Musiken af Caraffa och Leborne. (Framgången omtvistades endast vid första representationen.)

L'Exil de Rochestre, Skådespel blandadt med sång, af Moreau och Dumolard. Speladt först på Vaudeville-Theatern 1811. I dess nu varande skick har Raphaël Russo dertill komponerat Musiken. (Man har återsett detta stycke med nöje.)

Theatre Royal Italien.

(1282 Personer.)

Francs.

Första Platsen	10.
Sista d:o	2.

 Hr Laurent, Entreprenör och Direktör.
1:sta Sångare.

Hr:rr Graziani, Zucoli, Santini, Zuchelli, Bordogni, Donzelli.

1:sta Sångerskor.

Fruar Pisoni, Malibran-Garcia, Blasis, M:ll Sontag.

2:dra Sångare.

Hr:rr Profeti, Auletta, Trévaux, Lucantoni.

2:dra Sångerskor.

Fruar Rossi, Marinoni, Vincenti.

 Mans-Choren 18 Personer.

Fruntimmers-Choren 11 d:o.

Orchester-Chef och anförare Hr Grasset.

1:sta Violiner 8.

2:dra d:o 7.

Alt-Violiner 4.

Violoncëller 4.

Contra-Baser 7.

(Blås-Instrumenter som vanligt).

Repertoire under loppet af Spel-året.

Barbiere di Siviglia. (Rossini).

Casa nel Bosco. (Niedermeyer).

Cenerentola. (Rossini.)

Crociato in Egitto. (Mayerbeer).

Don Giovanni. (Mozart).

Donna del Lago. (Rossini).

Elisa e Claudio. (Mercadante).

Gazza Ladra. (Rossini.)

Inganno Fortunato. (Rossini.)

Othello. (Rossini).

Semiramide. (Rossini).

Tancredi. (Rossini).

Tebaldo ed Isolina. (Morlachi).

Theatre Royal de l'Odéon.

(1628 Personer.)

	Fr.	Cent.
Första Platsen	6.	—
Sista d:o	1.	25.

Direktör

Direktör, Chevalier Lemetheyer.

<i>Aktörer</i> för Tragedien, Komedi- och Dramen	15 person.
<i>D:o</i> för Vaudevillen	2 d:o.
<i>Aktriser</i> för Tragedien, Komedi- en och Dramen	13 d:o.
<i>D:o</i> för Vaudevillen	7 d:o.
	Summa 37 person.

*Nya Pjeser, som under Spel-året blifvit
uppförde.*

L'Important, Kom. på vers i 3 Akter af
Ancelot. (Framgång).

Les Deux aveugles de Toledé, Opera af Mar-
sollier och Méhul. (Första Representation på denna
Theater sedan Pjesen blifvit det allmännas till-
hörighet.)

Amy Robsart, Dram i 5 Akter af Paul
Fouché och Victor Hugo. (Pjesen är en imitation
af Slottet Kenilworth af Walter Scott; den upp-
tog mer än 4 timmar till spelning; men gjorde
icke lycka.)

Les Ephemères eller La vie en un Jour,
Tragisk Kom. i 3 Akter, Romantisk-Klassisk, med
Prolog och Epilog, af Picard och M... (Pjesen
är ett Karnavals-skämt, hvars ämne en Dra-

mätiserad dröm, gaf anledning till löjlige Scener; den rönte framgång.)

Les Brigands, Opera-Komik i 2 Akter af Sauvage och Dupin. Musiken arrangerad efter Dalayracs kompositioner. (Framgång.)

Charles II eller Le Labyrinthe de Woodstock, Kom. i 3 Akter, af Alexander Duval. (Framgång, svagt motsagd.)

Le dernier Jour de Missolonghi, Dram i 3 Akter, blandad med sång, af Ozanneaux, Musiken af Herold. (Framgång.)

Perkins-Warbec, Dram i 5 Akter, och på vers af Fontan. Samma ämne har redan förut varit trenne gånger behandladt och uppfördt 1827, neml. på Theatre Français, Theatre de Madame och Vaudeville-Theatern. (Framgång.)

Le protégé ou Les dangers de la faveur, Kom. i 3 Akter, af Georges, Duval och Dumersan. (Framgången lifligt bestridd.)

Romeo et Juliette, Tragedi på vers i 5 Akter, af Frederic Soulié. Imitation efter Shakspeare. (De 4 första Akterna blefvo kallt emottagna, den 5:te mera närmande sig originalets anda, hade en lysande framgång.)

Les Suites d'un Coup d'Epée, Kom. i 1 Akt af Ader och Brousse. (Framgången bestridd.)

Le Concert á la Campagne, Intermede, blandad med sång, af St. Georges och Leon Hallevy. (Ett tillfällighets-stycke, med afseende på Odéons förändrade Regie, som gjort lycka).

L'Appartement, ou 24 heures de la Vie d'un Riche, Kom. i 5 Akter, af Merville. (Framgången bestridd.)

Marie de Brabant, Historisk Dram i 5 Akter på vers, af Ancelot. (Framgång.)

L'Homme entre deux ages, Vaudeville i 1 Akt, af Desnoyers och Fontan. (Imitation efter en La Fontaines fabel, som lyckats.)

Theatre de S. A. R. Madame.

(1040 Personer.)

	Francs.
Första Platsen	5.
Sista d:o	2.

Direktör Hr Delestre Poirson.

Nya Pjeser, som under Spel-året blifvit gifna.

Mal du Pays, Vaudeville i 1 Akt, af Scribe och Mélesville. (Framgång.)

L'Éducation d'une fille, af Rougemont. (Pjesen har endast kunnat gifvas några få gånger.)

Christine, ou la Reine de 16 Ans, af Bayard. (Framgång.)

Yelva ou l'Orpheline Russe, af Scribe, de Villeneuve och Desvergers. (Framgång.)

Le Vieux Mari, Vaudeville i 1 Akt, af Scribe och Mélesville. (Framgång.)

L'ainée et la Cadette, Vaudeville, af trenne anonyma författare. (Pjesen föll.)

La Manie des Places ou la Folie du Siècle, Vaudeville i 1 Akt, af Scribe och Bayard. (Stor framgång.)

Avant, Pendant et Après, Historisk Esquisse i 3 Akter af Scribe och Rougemont. (1:sta Akten är en Dram, 2:dra Akten en Melodram och 3:dje en Vaudeville; det hela lyckades, och 3:dje Akten väckte förtjusning.)

Saint Valentin, ou le Colier de Perles, af Duvert och Paulin D.. (Framgång.)

Le Baron de Trenck, Vaudeville i 2 Akter, af Scribe och G. Delavigne. (Framgången lifligt bestridd.)

Le Vieux Général. Dram i 2 Akter, af Desvergers och Warin. (Framgången bestridd.)

Les Moralistes, Vaudeville i 1 Akt, af Scribe och Warner. (Framgång.)

Theatre de Vaudeville.

(1257 Personer.)

	Fr.	Cent.
Första Platsen	5.	—
Sista d:o	1.	50.

Direktionen.

Hrr de Guerchy och Bernard Leon.

Antalet af nya Vaudeviller, som under året blifvit gifna, uppgår till 27, bland Auctorerne dertill förekomma äfven de kända namnen: Mélesville, Scribe, Warner och Théaulon.

Theatre des Varietés.

(1204 Personer.)

	Fr.	Cent.
Första Platsen	5.	—
Sista d:o	1.	25.

Direktionen utgöres af en Association.

Repertoiren består hufvudsakligen af Vaudeviller samt en och annan Melodram.

24 nya stycken ha under året blifvit uppförda.

Theatre des Nouveautés.

(1250 Personer.)

	Fr. Cent.
Första Platsen	5. —
Sista d:o	1 25.

Direktör. Hr Langlois.

Af 28 nya Pjeser, som under årets lopp blifvit gifna, räknar man 24 Vaudeviller, 1 Komedie, 1 Dram, 1 Melodram och 1 Pjes blandad med sång.

Theatre de la Gaité.

(1254 Personer.)

	Fr. Cent.
Första Platsen	4. —
Sista d:o	1. 60.

Direktör. Hr Guilbert de Pixérécourt.

Denna Theaters Repertoire utgöres af Melodramer, Vaudeviller och Komedier.

De nyheter, som under årets lopp blifvit uppförda, utgöras af 6 Melodramer, 4 Komedier och 1 Vaudeville.

Dessa ha nästan alla rönt framgång och af trenne Melodramer, hvartill Hr Guilbert de Pixérécourt är Författare, ha tvenne, neml. Guillaume

Tell och: Polder ou le Bourreau d'Amsterdam gjort särdeles lycka.

Theatre de l'Ambigu Comique.

(1800 Personer.)

	Francs.
Första Platsen	4.
Sista d:o	1.

Direktionen.

Hr Sénepart.
Fru Audinot.

Melodramer, Vaudeviller och Komedier utgöra beståndsdelarne af denna Theaters Repertoire. Åtta nya stycken ha under året blifvit uppförde, hvaraf 4 Melodramer och 4 Vaudeviller.

Theatre de la Porte St. Martin.

(1803 Personer.)

	Fr. Cent.
Första Platsen	5. —
Sista d:o	60.

Direktionen.

Baron de Montgenet och Hr Jouslin de Lasalle.

Rerpertoiren utgöres af Melodramer, Vaudeviller, Balletter, samt någon gång en Dram eller en Komedi.

Bland de 13 nya stycken, som under året blifvit uppförde, utmärker sig i synnerhet: Faust, Melodram i 3 Akter, med stort Spektakel. Orden af Antoni Beraud samt en anonym. Musiken af Alexandre Piccini. Dekorationerna af Lefévre och Balletterne af Coraly.

Det mest underbara af magien har blifvit användt i detta vidunderliga stycke, och framgången, som bestriddes första dagen, blef fullkomlig vid följande Representation.

Cirque Olympique.

(1800 Personer.)

	Fr.	Cent.
Första Platsen	5.	—
Sista d:o	=	60.

Direktionen.

Hrr Franconi och Ferdinand Laloue.

Per-

Personalen.

Aktörer	16.
Aktriser	7.
Barn, spelande i Pjeserna	3.
Konstberidare	11.
(Hvaribland tvenne fruntimmer.)	
Elever	6.
Ballettmästare, med Premier-Dansöser och Dansöser	7.
Balletten	24.

Melodramer, Mimodramer och Vaudeviller, blandade med Häst-Scener, utgöra denna Theaters Repertoire.

Under Spel-året ha 8 nya Pjeser blifvit uppförde. De senast gifna voro följande:

Siege de Saragosse, Mimodram i 2 Akter. (Grefve Hermosa, prosciberad Spanior, har tagit tjänst vid franska arméen, för att kunna återföra freden emellan de båda folken. Han göres fången och dömes till döden; men Fransmännen komma i tid för att frälsa honom). Belägringen utgjorde en den mest lysande sceniska framställning.

Charles au Village, ou le Cheval et le Paysan, Vaudeville af fyra särskilda författare. (En militär dömd för brott mot disciplinen, benådas på Konungens Namnsdag. Den andra titeln är föranledd af den nästan faderliga omvårdnad en

bonde visar mot en fransk Generals häst under husbondens frånvaro).

Theatre de M. Comte.

Unga Personer af båda könen utgöra denna Theaters Personal, hvarföre den äfven bär namn af Theatre de Jeunes Acteurs.

Under Spel-året ha 9 nya Pjeser blifvit gifne, neml.:

La Petite Somnambule. La Cuisine au Salon. Un $\frac{1}{2}$ Siecle. Le Remplacant. La Muette des Pyrenées. Henri IV en Famille. Marie Brouillon. Le jeune Grec. Le Tilbury et la Charette.

Spectacle Forain du Luxembourg.

Man gifver föreställningar af dialoguerade Pantomimer samt komiska scener, och nyligen har denna Theater fått tillstånd att ega 4 talande personer; endast trenne deraf få finnas på en gång tillsammans på scenen.

Theatern tillhör ett Bolag.

Theatre des Acrobates.

Lindansning, samt dialoguerade Pantomimer och Arlequinader, äro de Representationer som här ega rum. M:me Saqui är Directrice och egarinna af Theatern.

Theatre de Funambules.

Denna Theater eges af Hr Bertrand, som derjemte är Direktör.

Representationerne äro af samma art som å föregående Theater.

Dramaturgiska Fragmenter.

(Från Tyskan).

Man har mycket omtvistat värdet af Dramatiska Familjemålningar; — framställas de mera sällan och gifvas med ural och sanning, kunna de icke frångas en praktisk nytta för Skådeplatsen; ty jemte det, att de anslå mängdens sinne, bilda de för Repertoiren en prosaisk hvi-lopunkt, åt hvilken man väl för en afton kan öfverlemna sig. Om man likväl nu, som för 2:ne decennier tillbaka, dagligen ville uppföra dem, skulle denna konstens halfgenre ej länge bibehålla sig. Dessa sentimentala familjescener fordra fina penseldrag och en noga iagttagen schattering, hvarföre de icke äro så lätta att gifva, ty då de framställa tafvor, för hvilka en hvar af åskådarne har, om man så får uttrycka sig, suddigt, så vilja vi se allt motiveradt ända till de minsta detaljer, eller vi förkasta dem som icke sanningsenliga. Men äfven den bäst utförde familjemålning har på Scenen något tröttande i sin natur. Huru måste icke åskådarens uppmärksamhet spännas, innan han inträngt i detta familjeförhållande; och har han nu lyckats deri, hvad kan det intressera honom att ett samvetslöst Hof-Råd förföljer en oskyldig Klen-smed eller Tapetserare: eller huru genom hvardagslifvets kabaler en ärlig slägts välstånd för-

störes. Dessa förhållanden förtjena visserligen vårt medlidande. Men för att väcka denna känsla, har man väl en konst-framställning af nöden. Redan från ungdomsåren och under hela lifvet lära vi känna samhällslifvets sorger och missöden.

I ett verk om Theatern, som utkom på 1750-talet och tros vara af Lessing, yttras redan då: "Om Skalden icke framställer på Theatern annat än hvad han finner i den enkla naturen, så låter han icke sina åskådare se och erfara annat, än hvad man i allmänna lifvet alla dagar ser och hör. — Men hvem besöker Skådeplatsen, för att der anträffa hvad han, utom densamma, mer än mycket finner."

Huru vidrigt måste icke således i längden detta konstartade Eko af det sorgliga lifvet vara på Scenen. Der vill och måste fantasien ha näring. Detta är orsaken, hvarföre man i de sentimentala Dramerna vanligen finner Intriganten mera intressant, än de så utmärkt redliga människorna; och på dem kan ordspråket tillämpas: "att man är ej mycket, om man blott är ärlig." Hos Intriganten finna vi ofta en djerf och originel handling; det väcker vår uppmärksamhet, vårt deltagande, att se honom i ett inveckladt förhållande, och oagadt hans elakhet, hämta vi med honom andan, då han med skicklighet vet att draga sig ur det-samma. Med ett ord: han ensam afhåller den

ljufva sömn, i hvilken Familjemålningens ärliga människor så gerna vilja försätta den friska åskådaren. — En sanning blir det således, att för Theatern gifvas endast tvenne egentliga *Skalde-stag*, nemligen Komediern och Tragedien. I båda kan fantasien obehindradt råda. Komediern sysslosätter den genom intrigen och en humoristisk teckning af originala karaktärsdärskaper. Tragedien deremot, genom erkännandet af ödets jättekraft och genom de kollossala konturerna af mäktiga och innehållsrika tilldragelser. Jag säger konturer, ty situationens utförning är här olämplig och vågsam, äfven för den säkraste hand. — Som kolossal tecknare är Shakespeare den största förebild. I Macbeth, för att blott anföra en af hans mästerverk, hvilken stor, förvånande handling! Hvilken utsträckning af tid och rum; men ingen skall härvid tänka på de Aristotelska reglorna. Det rör oss föga hvarest Macbeth befann sig och företog, under den tid som ligger emellan handlingen; blott att åskådaren blir varse, att det han inför honom företager, ovillkorligen utvecklar sig af föregående händelser, att han icke kunde bli stillastående, utan att han måste komma på den punkt, der vi slutligen se honom.

Om i de förbindningar, som jag kallar kollossala kontur-teckningar, icke ligger någon motsägelse, så äro vi tillfredsställda och bibehålla deraf ett djupt intryck.

Tragedie-författaren måste ovedersägligen eggen stor själ; han handlar i inbillningens verld, som stora männer i verkligheten; de uppehålla sig icke vid det hvardagliga. Små saker, obetydligheter, som under hela lifvet skulle sysslosätta underordnade själar, blifva de knappast varse, de öfverse dem, egande endast sinne för det stora målet, som de ernå då de med falkögon följa det.

Kasta vi en blick tillbaka, så finna vi likväl, att de icke lemnat något obemärkt, att allt utvecklar sig naturenligt af hvartannat, som verkningen af orsaken, fastän icke mer än konturteckningen var kommen till vår åskådning. — Denna tecknings-art måste Tragedie-författaren studera, liksom målaren perspectivet. För målaren låter likväl perspectivet ordna sig under vissa regler; men icke så för skalden. Han kan endast låta oss ana det, känna det i vårt inre. Geniet måste verka i stor omfattning; i motsatt fall kan det djupaste studium, den största lärdom icke till dagen bringa en sann Tragedi.

Tragedien är hos Tyskarne mera utbildad än Komedi. Skald, Skådespelare och Publik äga förkärlek för denna del af Dramatiska Litteraturen. I Bokhandeln räknar man knappast en Komedi mot 10 Tragedier. Men icke följer deraf, att den förra förtjenar mindre bearbetning;

men väl att Sorgspelets utbildning torde vara lättare: dess förhandling är, i passionernas välde, den våldsammaste drifkraft till verkning på mängden, hvilket i allt afseende gör spelet lättare.

Komediens karakterer förefalla Skådespelarne, i anseende till deras etheriska bilder, så lätta — men äro dock så svåra. Deras sfer är tidens framskridande med alla dess brister och dårskaper; och att använda bemödande på dårskaper, anser mången för en dårskap sjelf. Ett misstag, som för den tänkande icke behöfver vederläggning. Komedierna erfordrar de utmärktaste talanger, så väl i afseende på dess sammansättning som utförning. — Man erinre sig Shakespeares skämtande personer. Hvem kan uppmäta den humoristiska storheten hos Falstaf? Man ställe Falstaf bredevid Lear. Af samma beundran intages vi för den ena som den andra.

Lustspelets område är obegränsadt och outtömligt, och vi våga anse idealet af denna konst-
art, som lifvets sanna framställning i sin utveckling och frihet.

Man har ofta stridt öfver frågan, hvilken af Dramens skaldeslag erfordrade de största talanger: Komedierna eller Tragedierna? Säkert är, att båda påkalla lika stora natur-anlag, och att vågskålen äfven så ofta sänker sig på ena som på andra sidan.

sidan. Vill man likväl göra en klassifikation, så skulle i allmänhet kunna antagas, att Sorge-spelet fordrar mera själskraft, och Lustspelet mera förståndskraft: det faller likväl af sig sjelf, att det sednare ej kan saknas för Tragedien; men den blir här mindre väsendtlig, emedan den Tragiska föreställningen beror af passion, och upprinner från en mörk men mächtig känsla, åt hvilken konstnären kan öfverlemna sig utan att derföre behöfva göra sig räkskap.

Vid Lustspelets karaktersteckningar är deremot omdörets beräkning nödvändig, om sanning i teckningen skall äga rum. Föga eller intet beror här på aning och känsla; allt deremot på åskådning och uppfattning af lifvets verklighet och ett sannt användande deraf vid den artistiska framställningen. En anmärkning bör härvid icke förbigås, att nemligen studium af människan är för den Komiska konstnären svårare, än för den Tragiska. Den förres studium omfattar förnämligast de högre stånden, kast-andan och dylikt. Förställningen, som råder i den så kallade fina verlden, försvårar betraktandet deraf; han skall liksom lyssna på sitt folk då de äro i nattrock, och höga herrar visa sig ej gerna i denna skepnad. För Tragöden ligger menskliga naturens betraktande mera öppen. Vrede, raseri, liksom hvarje annan våldsamt passion, sönderspränger den hycklande masken; han kan obehindrad åskåda

eruptionen af själens krater och ordna sitt om-
döme.

Framställningen af det tragiska uttrycket har äfven en fördel till godo deri, att den för kon-
turteckning af passionerna har stående karakter-
typer. Likväl låter icke deras rätta användande
bestämma sig med logisk noggrannhet. Men så
nära den ena passionen än rör sig intill den an-
dra, och så mycken egenhet, det skiljaktiga af
känslokrafterne må åstadkomma, så kunna lik-
väl stora passioner hänföras under allmänna för-
stådda och erkända yttringar. Betragta vi ut-
trycket af förskräckelsen, så finna vi alltid krop-
pen tillbakaskjuten, händerna i en motande
ställning framåt sträfvande, eller en af dem till-
bakasträckt liksom sökande skydd. Ögat utvid-
gar sig och framhvälfver, och alla ansigtsdragen
sättas härmed i öfverensstämmelse. Om mindre
nuancer och tillfälligheter, som kunna förstärka
bilden, är här icke fråga; men alltid skall den
isolerade förskräckelsen teckna sig i de här an-
tydda dragen. Jemte Hamlet, kunde äfven Ho-
ratio, Bernfield och Franzow yttra sin häpnad,
då de första gången bli varse den gengående
Konungen, och harmonien af den individuella
känslan blefve icke störd; endast i scenisk hänsigt
måste taflan vara så anordnad, att Hamlet, som
hufvudperson, bildar för åskådaren en central-
punkt. I allmänhet kan således icke nekas
tillvarelsen af en norm för det tragiska ut-

trycket. Sjelfva skillnaden af rang och stånd försvinner. Mäktiga, öfvernaturliga tilldragelser kasta menniskan tillbaka i det ursprungliga naturtillståndet, der en fullkomlig känslornas likhet finnes.

En helt annan bana är framställningen af det komiska uttrycket föreskrifven: det måste alltid yttras med hänseende till den individuella karakteristiken. Det objektiva försvinner nästan alldeles, och äfven den subjektiva teckningen, hvars färgor, liksom kameleontens, evigt omvexla, och erfordra den mäst omfattande anthropologiska betraktning, gör den höga komikens ståndpunkt så oändligen svår.

Det gifves en art roller, som skådespelaren kallar otacksamma och utför med missnöje och likgiltighet. Han har deri orätt. En sann konstnär förstår, att af hvilken roll som helst uppleta en intressant sida, och det blir dessutom alltid en förtjenst att upphöja det underordnade. Men antag äfven, att detta icke lät sig göra, så kan likväl hvarje roll så utföras, att den för åskådaren hvarken blir tröttande eller obehaglig. Handlingen kan icke alltid vara af samma vigt och således hufvudfiguren icke ensam föremål för uppmärksamheten. Med verkligt intresse fäster sig åskådaren äfven vid de smärre rollerna såsom nödvändiga hvilopunkter, så vida de icke,

genom att göra för mycket af dem, blifva besvärande, eller för litet — likgiltiga. — De sekondära älskare-rollerna räknas vanligen bland de otacksamma: men man glömmer att de behandla en thema, som uteslutande anslår ungdomen, nemligen kärleken, och således icke sakna deltagare. Det säkraste medlet att för dem vinna åskådaren, är att alltid i sin hållning iagttaga den grannlagenhet och belevfvenhet, som tillhör den goda sällskapstonen. En ung man af bildning ådrager sig i sammanlefnaden gernå vår uppmärksamhet; af så mycket mera skäl måste han då göra det på scenen, der vi se honom i handling, vore den än högst obetydlig.

Man berättar om Eckhof: att en bonde, som för första gången bevistade skådespelet hade, då han såg honom som hofman med en annan person inträda på scenen, fattat sin hatt och velat aflägsna sig. På tillfrågan: hvarthän? svarade han naift: "den Herrn har väl något viktigt att afgöra med den andra, och det passar ej då att höra på." Hvilken sanning måste icke ha legat i Eckhofs framträde, som utan ord kunde väcka en sådan tanke hos bonden. Ett så stort välde förmår en sann hållning utöfva. Visserligen understödde klädedrägten det väckta intrycket. Den galonerade klädningen, som utan friseradt hår, strumpor och skor icke kunde bäras, var i och för sig sjelf imponerande. Gestalten stod så vörd-

nådsbudande der, att en hvar liksom agtade sig att komma den förnäma personen för mycket nära.

Vid föreställningen af Furstliga personer, måste i synnerhet den fina belevnheten iagttagas, emedan man utan fråga anser den oskiljaktig från högheten. Om än Fursten, i följd af sjelfva sitt företräde, skulle bland en närmare omgifning någon gång glömma sig, så må vi icke från scenen framställa honom, utan som ett mönster af lefnadsskick; ty icke krachanen, utan sjelf detta ädlare sätt att vara, är skillnadslinien emellan honom och hans omgifning. Ju mera han förstår att med nedlåtenhet förena den yttre hållningen af höghet, må han till och med synas mera förekommande och förbindlig än sina hofmän, ju mera skall han tillvinna sig vördnad och beundran.

Man agte sig likväl i sitt bemödande att vinna denna yttre hållning, för dessa afmätta rörelser, som danskonsten föreskrifver. Denna konst är visserligen nyttig och nästan outhärlig för skådespelaren; men man tillegne sig deraf i sina rörelser icke annat, än våldet öfver sin kropp.

Lichtenberg berättar om Garrick: "Då han med en bugning vänder sig åt någon, så är det icke hufvudet, axlarna, fötterna och armarna, som isolerade äro i rörelse, utan de gifva gemensamt

sin andel till det efter omständigheterna mäst behagliga förhållande.”

Vilhelm Meisters åsigt i detta ämne är här på sitt ställe att anföra.

”Den förnäma belevfvenheten är svår att efterbilda, emedan den egentligen är negativ, och förutsätter en lång uthållande öfning. Man må i sitt yttre icke visa något som antyder betydhet, ty oförmärkt kan man derigenom öfvergå till stolthet; man skall deremot undvika allt som är simpelt, som icke är värdigt. Man skall aldrig glömma sig, alltid vara på vakt öfver sig sjelf och andra, icke ursägta sig sjelf, icke tillåta andra för mycket — ej för litet; icke synas rörd eller träffad af hvad som helst, aldrig öfverila sig; vid hvarje tillfälle veta bibehålla sin fattning och, må det storma i det inre huru som helst, ytan måste vara lugn. Den ädla människan kan under ögonblick glömma sig, den förnäma aldrig. Han är som en väl klädd person, hvilken agtar sig att vidröra något, och som en hvar undviker att komma för nära. Han skiljer sig från andra och likväl får han ej stå ensam; och om i hvarje konst, således äfven i denna, det svåraste slutligen med lätthet kan utföras, så skall den förnäma, oagtadt all afsöndring, alltid synas förenad med andra, aldrig stel, alltid böjlig, alltid visa sig som den första, men aldrig som sådan påtränga sig.”

Man kan tryggt stödja sig på Vilhelm Meisters omdöme, han är en autoritet i hvarje kritiskt fall; och jag vet ingen bok jag hellre ville uppmana skådespelaren att läsa, än denna roman af Göthe. Den är att anse som en Katekes för konstnären och måste som sådan oafbrutet studeras. Nästan hvarje blad afslöjar en konstens hemlighet. Jag vågar därför djerft påstå, att den skådespelare, som efter moget studium af detta verk, icke förmår framställa menniskonaturen i sin ädelhet, ej må göra anspråk på namn af konstnär.

Då man öfverskådar den mängd fordringar, som göras på Dramatiska konstnären, så betviflar man icke svårigheten af hans yrke. Ej utan skäl misströstad M:lle Dumesnil, då hon, efter att i 20 år med beröm ha spelt Merope, icke var friddad för Voltaires sarkasmer. Han tyckte, att denna Aktris icke använde nog eld och eftertryck i sin scen med Polifont, och plågade henne med alla deklamationens tonförändringar utan att tillfredsställas. Ändtligen förlorade hon tålmodet och sade: "Il faudroit avoir le diable au corps, pour attraper le ton que vous voulez." — "Oui, oui, Mademoiselle" svarade Voltaire, "pour exceller dans un art quelconque, il faut avoir le diable au corps." Skulle denna likväl icke vara en god spiritus familiaris, så skall den ej gagna

till något. Jag ville derföre hellre säga: "För att vinna någon höjd i konsten måste tålmodet vara outtömligt." — Och om på konstnärnsbanan flera rosor än törnen skola plockas, må då den till scenen sig eguande unga personen icke förbise: att böjelse för konsten icke är talang, njutning deraf icke snille, ifver icke flit, och att dessa egenskaper tillsammans ännu icke äro naturkallelse.

*Platsernas pris å Lyriska och Dramatiska
Scenerna.*

Lyriska Scenen.

Banko R:dr sk.

Tvenne Oxögon på Första Raden	2:	—
Tvenne Oxögon på Andra Raden	1:	32.
Amphitheatern, Första Raden och Andra Raden i Fonden	1:	24.
Andra Raden på Sidorna, Tredje Raden i Fonden, 2:ne Avant- scener på nedra botten och 6 Parterre-Loger	1:	—
Tvenne Oxögon på Tredje Raden	—	36.
Tredje Raden på Sidorna, och Fjerde Raden i Fonden	—	36.
Fjerde Raden, 6 Loger närmast Fonden	—	24.
Fjerde Raden, 6 Loger närmast Teatern	—	12.
Femte Raden i Fonden	—	24.
Femte Raden på Sidorna	—	12.
Parterren	—	24.

Dramatiska Scenen.

	Banko	R:dr	sk.
Amphitheatern			12.
Första Raden: Oxögon			16.
— — Loger			—
Andra Raden: Oxögon			4.
— — Fond-Loger			—
— — Sido-Loger			32.
Tredje Raden: Oxögon			28.
— — Fond-Loger			32.
— — Sido-Loger			24.
Fjerde Raden: Fond-Loger			24.
— — Sido-Loger			16.
— — Dito närmast Teatern			12.
Femte Raden: Fonden			16.
— — på Sidorna			8.
Parterren			20.
Parterr-Loger			32.
Avant-Scener			32.
Orchester-platser. Numererade			40.

(Kongl. Theater-Salongen rymmer 1184 personer)

Rättelser och Tillägg.

som vid nedanstående Rubriker benäget torde
bemärkas.

Styresmän: Herr Hof-Sekreteraren *Abergssons*
förnamn, skall heta *G. F.*

Aktörs-Statens Elever. Efter M:ll *Hög-*
quists namn, tillkommer M:ll *Hök.*

Orchestern. Ibland 2:dra Violiner tillkom-
mer Herr *Sjöberg*, sist i ordningen, och ibland
Oboer Herr *F. Gelhaar.*

Sid. 56 rad. 2, *står*: dess förhandling är,
i passionernas välde, *läs*: dess förhandling är
passionernas välde,

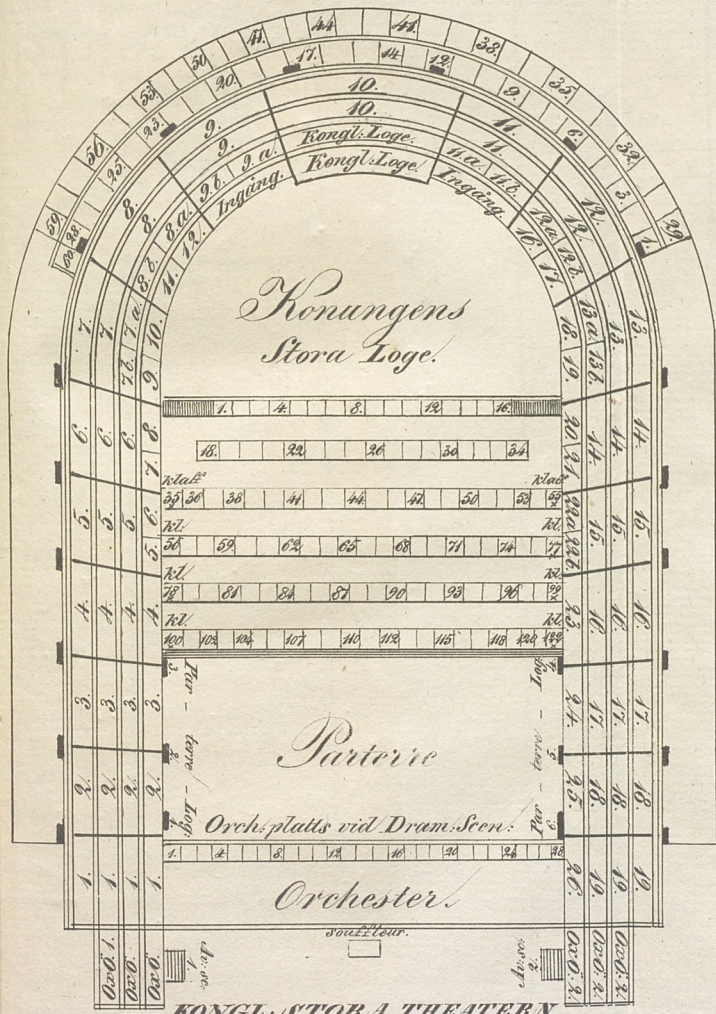
Handels och ...
som vid ...
...

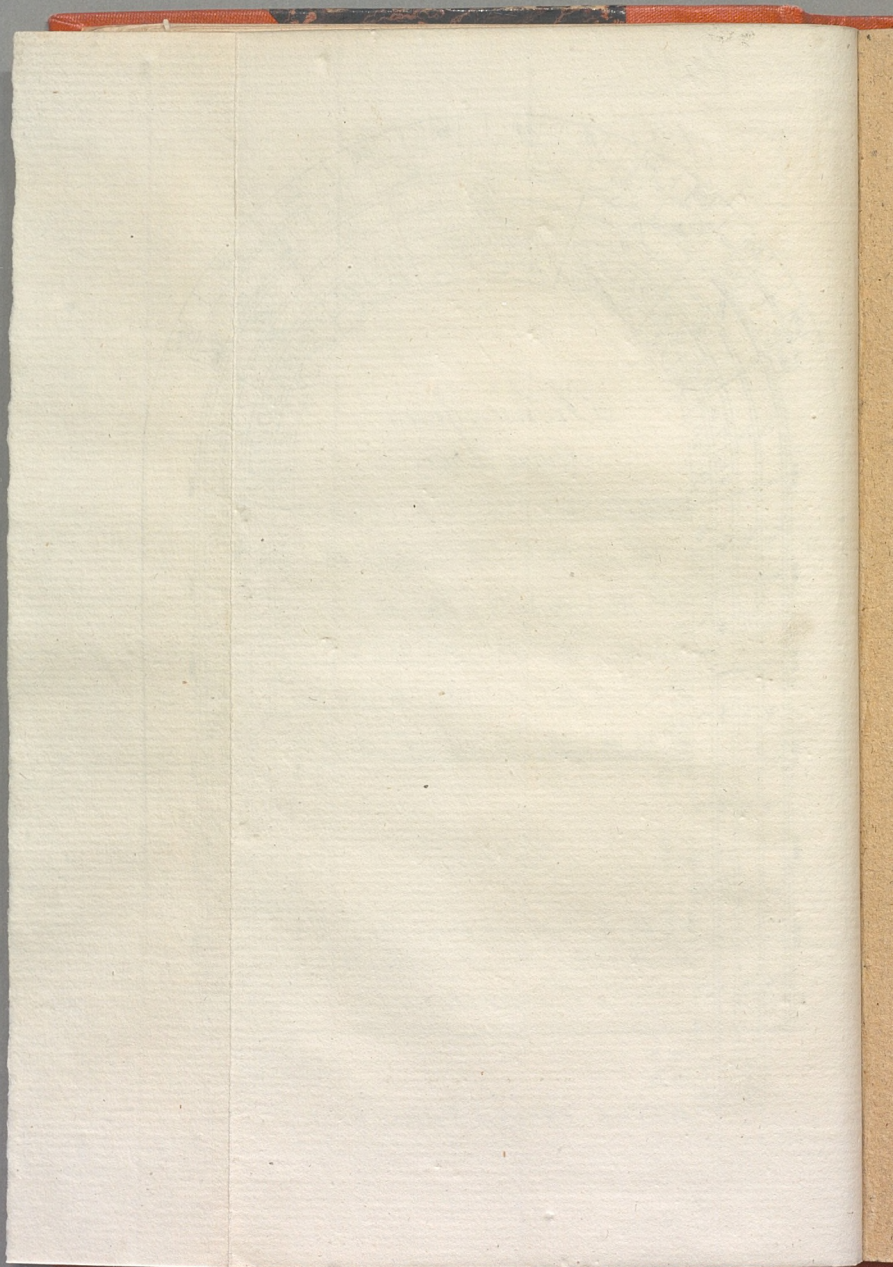
...

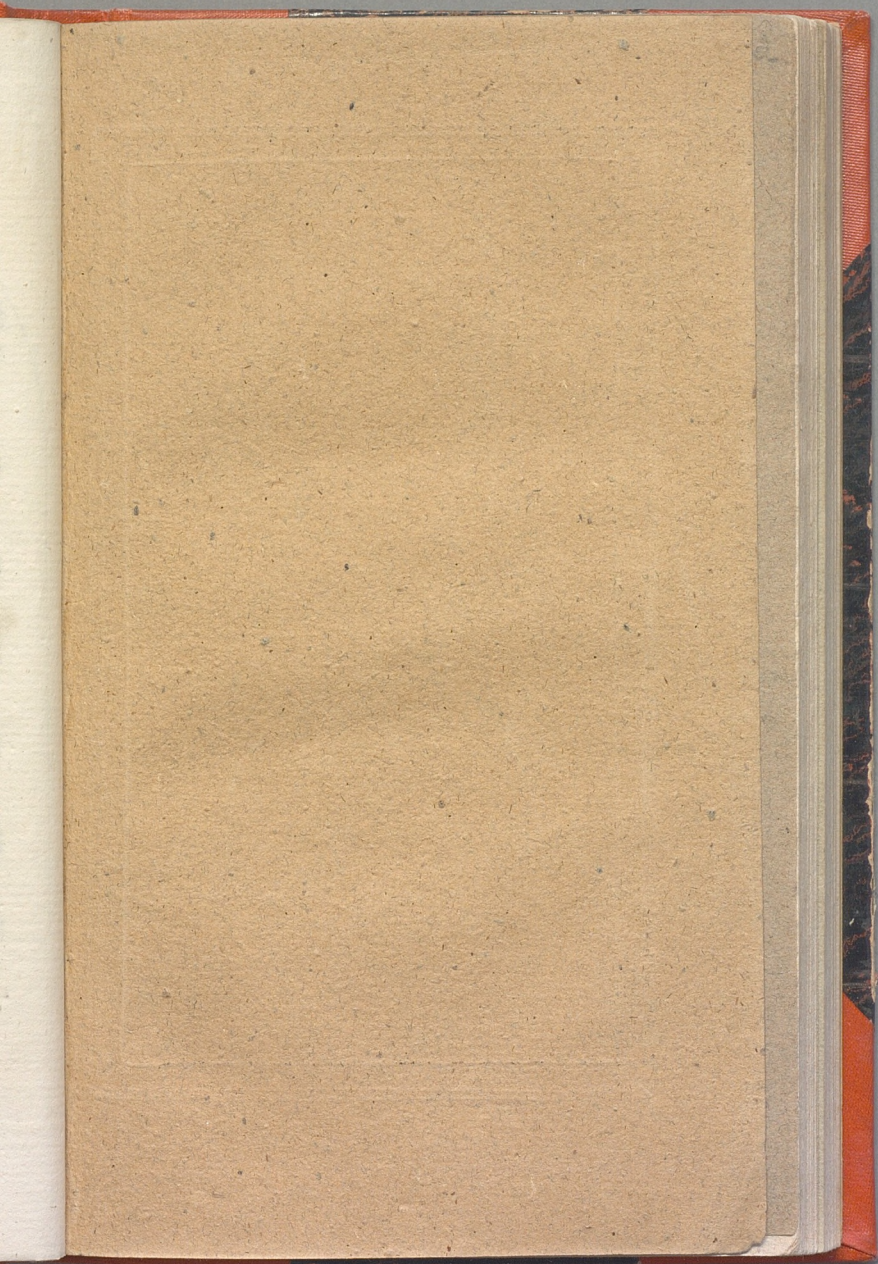
...

...

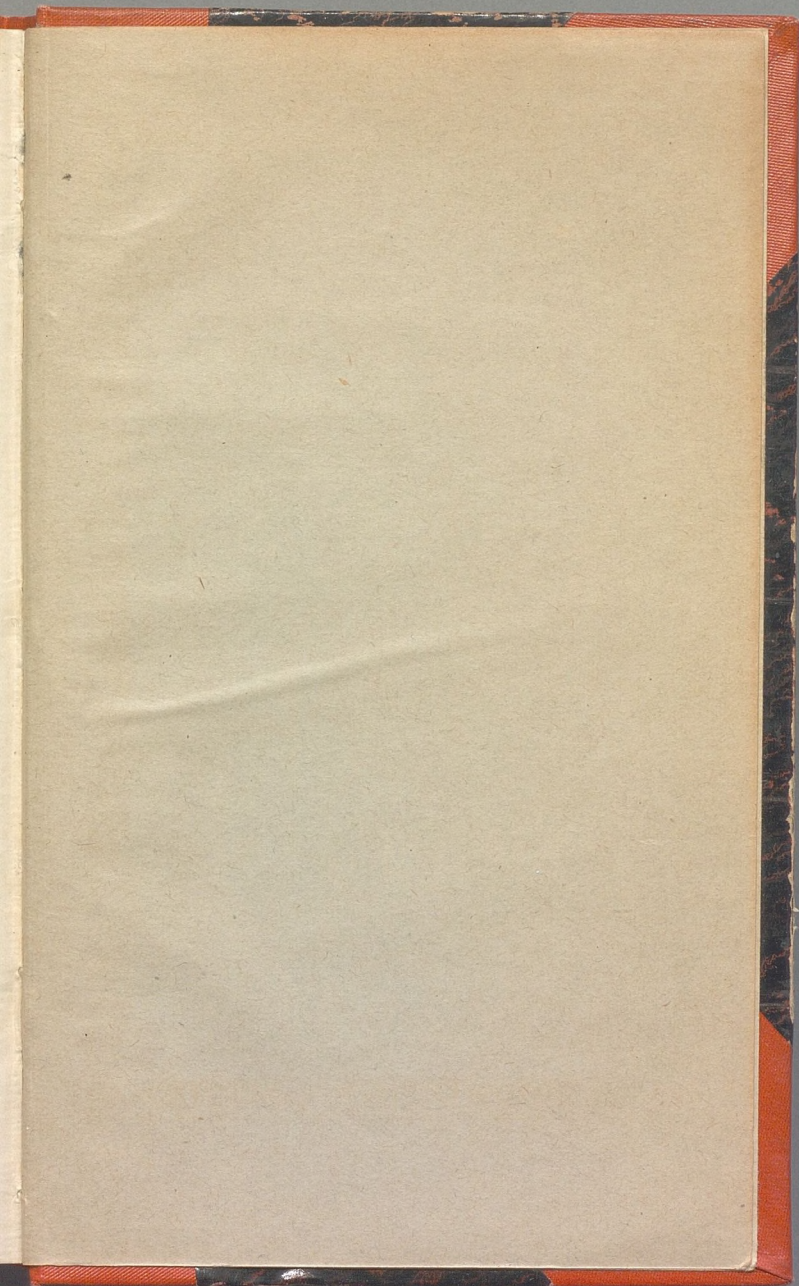
...

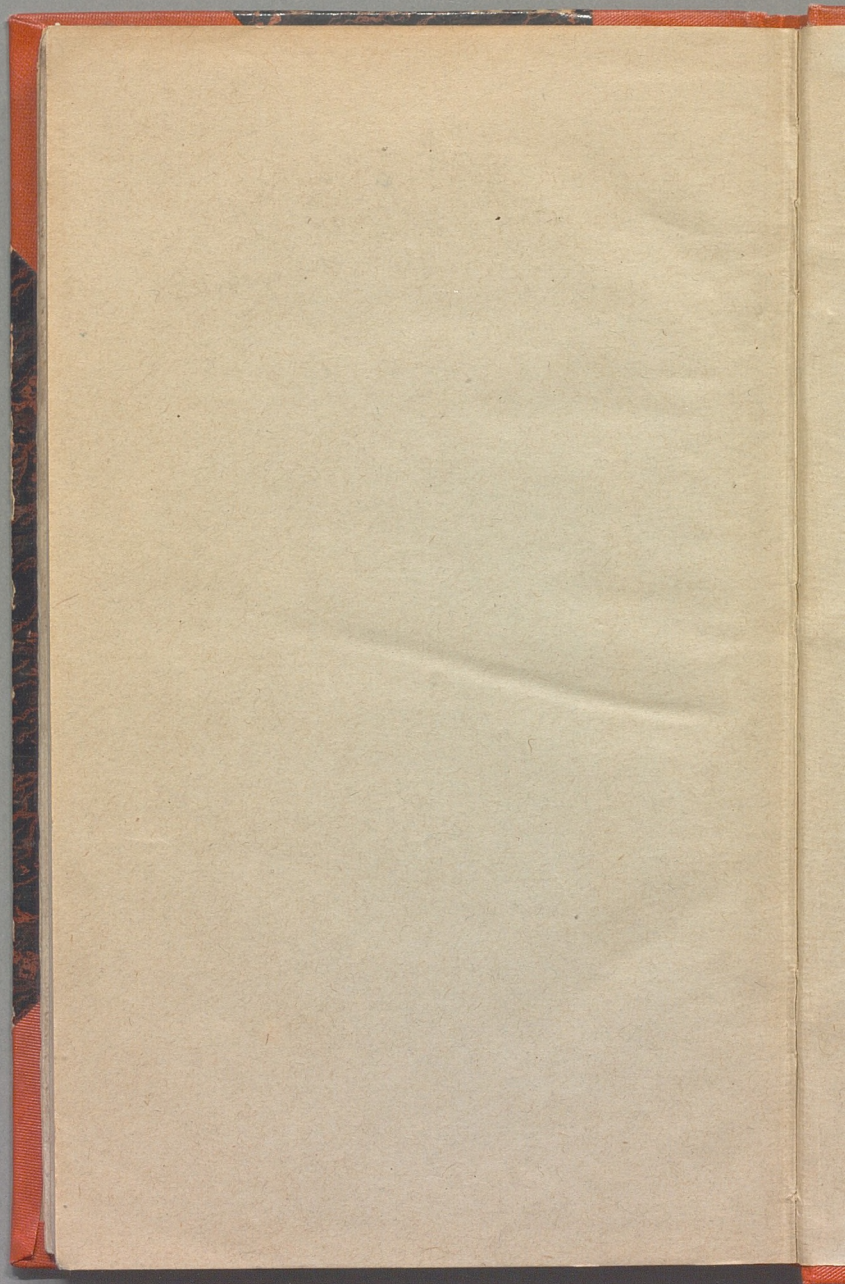

Kungl. biblioteket, Stockholm

50001

000 318 344 8

www.books2ebooks.eu